

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ ПРОЄКТ “ГРОШІ ХОДЯТЬ ЗА ЛЮДИНОЮ”

*ПОСТАНОВА КМУ від
6 серпня 2024 р. № 888*

МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ

**Уряд прийняв Стратегію
реформування інтернатних,
психоневрологічних
закладів для дорослих**

[Посилання на СТРАТЕГІЮ](#)

Кабінет Міністрів України 24 грудня 2024 року № 1315-р ухвалив Стратегію реформування психоневрологічних, інтернатних закладів та деінституціалізації догляду за людьми з інвалідністю та похилого віку. Перехід від інституційного догляду до служб підтримки в громаді – одне із зобов'язань України на шляху вступу до ЄС.

Стратегія відповідає виконанням міжнародних зобов'язань, які взяла на себе наша держава в межах Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом а також передбачено Планом України метою реалізації ініціативи ЄС „Ukraine Facility”.

Стратегію було розроблено з метою створення умов для незалежного життя у звичному середовищі для людей похилого віку та людей з інвалідністю, а також їх повноцінної участі в соціальному та економічному житті.

Перехід від інституційного догляду до підтримки в громаді це важливий крок до побудови суспільства рівних можливостей, де кожна людина, незалежно від віку чи стану здоров'я, має змогу жити гідно, розвивати свої таланти та робити внесок у розвиток своєї громади і країни.

Цей шлях зміцнює соціальну єдність, підтримує людську гідність та формує нову культуру взаємопідтримки, яка є основою сучасної європейської держави.

Очікується, що Стратегія буд реалізовуватись у три етапи:

- 1 2025–2026 роки – розробка необхідних змін до законодавства; сприяння формуванню інклюзивного суспільства.**
- 2 2027–2030 роки – зміна існуючої системи фінансування послуг для осіб з інвалідністю та осіб похилого віку; розвиток ринку надавачів послуг; формування мережі закладів стаціонарного догляду; підготовка фахівців для надання послуг; продовження проведення інформаційних кампаній для підвищення обізнаності громадськості про права осіб з інвалідністю та осіб похилого віку.**
- 3 2031–2034 роки – забезпечення безбар'єрного доступу осіб з інвалідністю та осіб похилого віку до необхідних їм послуг (освітніх, культурних, соціальних, правничих), а також медичної, соціальної та психологічної допомоги; забезпечення повної інтеграції у соціальне та економічне життя; продовження проведення інформаційних кампаній; оцінювання реалізації Стратегії.**

Напрацьований документ покликаний досягти 5 стратегічних цілей:

- 1 Створити законодавчі та інституційні передумови для реалізації права людей з інвалідністю та людей похилого віку на незалежне життя у громадах.
- 2 Економічну інтеграцію осіб з інвалідністю та осіб похилого віку.
- 3 Розвинути систему соціальних та інших послуг в громадах для осіб з інвалідністю та осіб похилого віку, що сприятимуть їх незалежному життю у громаді та запобігатимуть інституціалізації догляду.
- 4 Змінити ставлення суспільства до людей з інвалідністю та людей похилого віку.
- 5 Реформувати інтернатні заклади для осіб з інвалідністю та літніх людей.

На сьогоднішній день в Україні люди похилого віку та люди з інвалідністю проживають в закладах інституційного догляду, таких як: психоневрологічні інтернати, геріатричні інтернати, відділення стаціонарного догляду. На жаль, у таких закладах часто порушуються права тих, хто там проживає, і нерідко відсутня повага до їхньої гідності. Переважна більшість інтернатних закладів знаходяться за межами населеного пункту, що виключає людей які там перебувають з соціального та економічного життя громади. Часто зустрічаються не людські умови проживання: 15 людей в одній кімнаті, обмеження в вільному доступі до води та їжі, порушення права на приватність, неможливість усамітнитися, відсутність доступу до послуг реабілітації, примусова трудотерапія, відсутність інклюзивності середовища, де проживають люди, примусове позбавлення дієздатності.

Постанова КМУ 888 спрямована на розбудову мережі надавачів соціальних послуг стаціонарного догляду та підтриманого проживання з дотриманням прав людей та поваги до їх гідності.

Мета реалізації експериментального проекту “гроші ходять за людиною”

- Реагування на проблеми, що виникають у внутрішньо переміщених осіб похилого віку, осіб з інвалідністю;
- Забезпечення проживання внутрішньо переміщених осіб похилого віку, осіб з інвалідністю в громаді, їх інтеграція та ресоціалізація;
- Збільшення кількості надавачів соціальних послуг/ розвиток ринку соціальних послуг;
- Опрацювання механізму переходу від використання бюджетних коштів на утримання бюджетних установ до їх використання на оплату соціальних послуг за принципом “гроші ходять за людиною”

ГРАНИЧНА ВАРТІСТЬ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ В МЕЖАХ ЕКСПЕРЕМЕНТАЛЬНОГО ПРОЕКТУ

Стаціонарний догляд

16 185,15
на місяць

Підтримане проживання

9 945,75
на місяць

*якщо тариф надання відповідної послуги менший за зазначену суму компенсації
сума компенсації буде дорівнювати сумі вказаної в тарифі

Стаціонарний догляд

Це комплекс заходів, спрямованих на створення належних умов для людини, яка не може сама про себе піклуватися. У межах такої послуги надають місце проживання, а також забезпечують харчуванням.

Стаціонарний догляд розрахований на:

людей похилого віку, які втратили здатність до самообслуговування; людей з інвалідністю, які потребують стороннього догляду, побутового обслуговування, медичної допомоги та в яких немає протипоказань до стаціонарного догляду.

Надаючи таку соціальну послугу, фахівці:

- допомагають в самообслуговуванні;
- спостерігають за станом здоров'я, (зокрема організують надання медичної допомоги);
- надають реабілітаційні послуги відповідно до індивідуальних програм реабілітації;
- організують денну зайнятість та дозвілля, психологічну підтримку.

Підтримане проживання

Це комплекс заходів, спрямованих на створення соціально-побутових умов для самостійного проживання людини, захисту її прав та інтересів.

Підтримане проживання розраховане на:

Людей похилого віку та/ або повнолітніх осіб з інвалідністю, які потребують стороннього догляду, побутового та медичного обслуговування. Їм надають місце для проживання та допомагають в організації розпорядку дня.

Надаючи таку соціальну послугу, фахівці:

- навчають, розвивають і підтримують навички самостійного проживання;
- допомагають у веденні домашнього господарства (закупівля і доставка продуктів харчування, ліків, приготування їжі тощо);
- організують медичний патронаж;
- допомагають взаємодіяти з іншими фахівцями та службами;
- сприяють в отриманні безоплатної правничої допомоги.

Соціальні виплати для отримувачів соціальних послуг в межах експериментального проєкту “гроші ходять за людиною”

Виплати ВПО

- На період забезпечення отримувачів соціальних послуг соціальною послугою стаціонарного догляду виплата допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам, призначеної відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 р. № 332 “Деякі питання виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам” не проводиться.

Пенсійні виплати

- Нарахування пенсії залишається в повному обсязі у отримувача соціальної послуги стаціонарного догляду або підтриманого проживання по проєкту “гроші ходять за людиною”

Повноваження учасників експериментального проєкту

Обласні військові адміністрації:

- 1 **Забезпечення загальної координації, робота із надавачами соціальних послуг, органами місцевого самоврядування, акціонерним товариством „ПриватБанк”, Фондом соціального захисту осіб з інвалідністю, Національною соціальною сервісною службою**
- 2 **Співпраця із недержавним надавачем соціальних послуг**
- 3 **Залучення фінансування від міжнародних партнерів**
- 4 **Проведення навчання із надавачами соціальних послуг (центрами соціальних служб)**

Органи місцевого самоврядування:

- 1 **Виявлення внутрішньо переміщених осіб похилого віку, осіб з інвалідністю, які потребують надання соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання;**
- 2 **Визначення кейс-менеджера для забезпечення надання допомоги ВПО**
- 3 **Проведення визначення ступеня індивідуальних потреб, допомога особі у взаємодії із банком та обраним нею надавачем соціальних послуг**

**Досвід учасників проекту
“гроші ходять за людиною”**

НАДАВАЧІ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ В МЕЖАХ ЕКСПЕРЕМЕНТАЛЬНОГО ПРОЄКТУ

Вінницька область

- Комунальна установа "Центр надання соціальних послуг" Томашпільської селищної ради

Дніпропетровська область

- Громадська організація "Справжня надія"

Житомирська область

- Комунальна установа "Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Романівської селищної ради"
- Комунальний заклад "Центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Брониківської сільської ради"

- **Заклучено 94 договорів з отримувачами соціальних послуг, 71 стаціонарного догляду, 23 підтриманого проживання.**

Івано-Франківська область

- БО БФ "Будинок милосердя блаженного Миколая Чарнецького"
- БО "БФ "Карітас Коломия"

Кіровоградська область

- Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Заваллівської селищної ради

Полтавська область

- Територіальний Центр соціального обслуговування Диканьської селищної ради

Хмельницька область

- Шепетівський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)

- **В проєкті 12 надавачів соціальних послуг з 10 областей України.**

Черкаська область

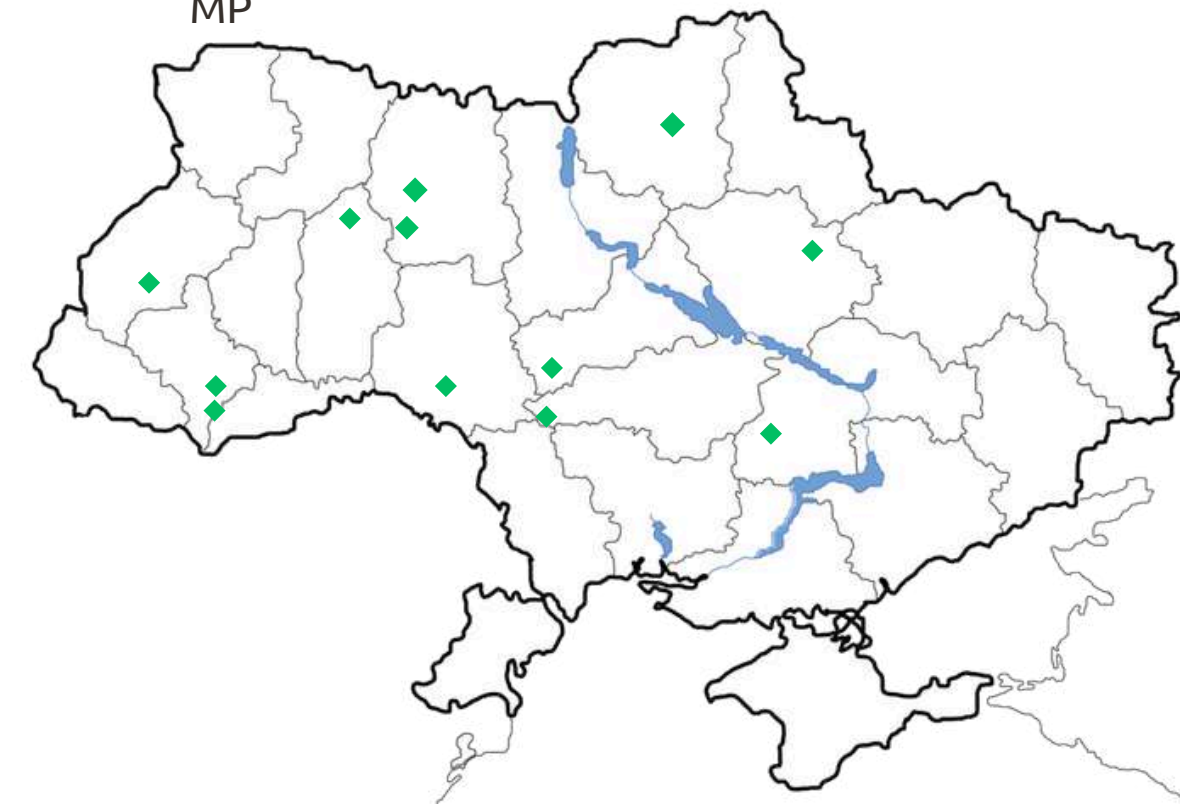
- Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради

Чернігівська область

- Центр надання соціальних послуг Комарівської сільської ради

Львівська область

- Відділ підтриманого проживання осіб похилого віку та осіб з інвалідністю КУ "Центр надання соціальних послуг" Миколаївської МР

Приклади приміщень учасників експериментального проєкту

Дніпропетровська область
ГО "Справжня Надія"
(підтримане проживання)

Івано-Франківська область
БФ "Будинок милосердя блаженного Миколая
Чарнецького"
(підтримане проживання, стаціонарний догляд)

Черкаська область
Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради (стаціонарний догляд,
підтримане проживання)

Житомирська область
КУ" Територіальний центр соціального обслуговування
(надання соціальних послуг) Романівської СР"
(стаціонарний догляд)

Івано-Франківська область
БО "БФ "Карітас Коломия"
(підтримане проживання)

Житомирська область
Комунальний заклад "Центр соціального
обслуговування (надання соціальних послуг)
Брониківської СР" (стаціонарний догляд)

Хмельницька область
Шепетівський територіальний центр соціального
обслуговування (надання соціальних послуг)
(стаціонарний догляд)

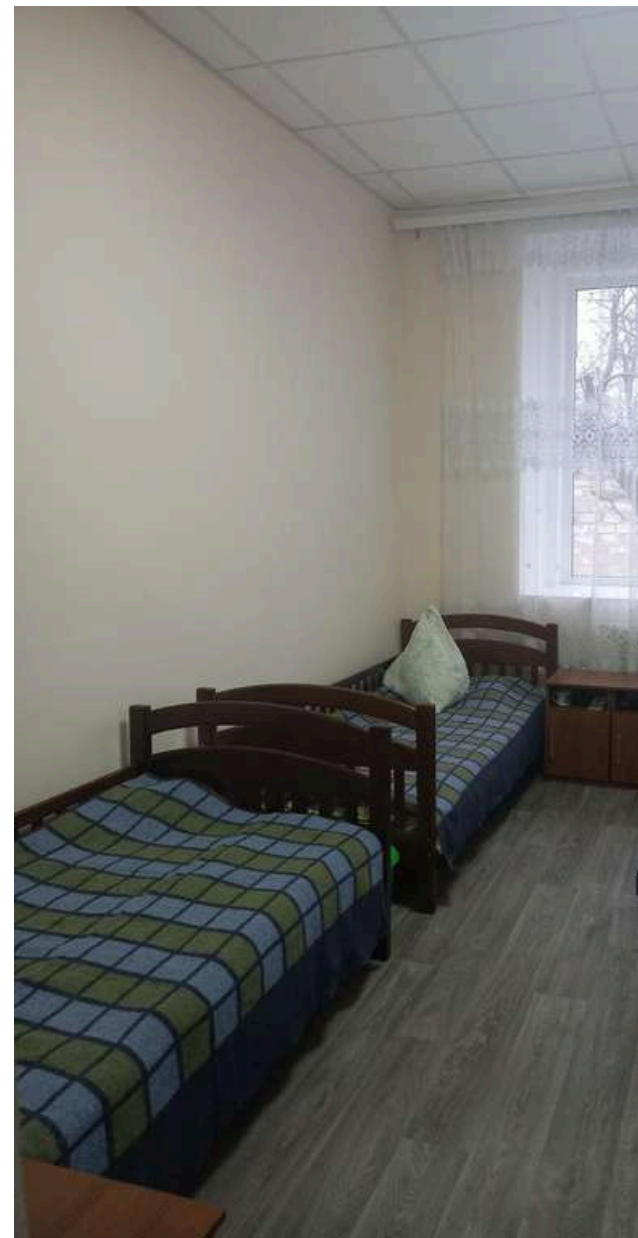
Полтавська область
Територіальний Центр соціального обслуговування
Диканьської СР
(стаціонарний догляд)

Кіровоградська область
Територіальний центр соціального обслуговування
(надання соціальних послуг) Заваллівської СР

Вінницька область
Комунальна установа "Центр надання соціальних послуг"
Томашпільської СР" (стаціонарний догляд)

Чернігівська область
Центр надання соціальних послуг Комарівської
сільської ради (стаціонарний догляд)

Дякуємо за увагу

МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ

Додаткова інформація за телефоном
(044) 289-40-25